

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló

2014. január 27.

Össz.pontszám:

70 p	

Versenyző neve: Osztály:.....

1. Pótold a hiányzó írásjeleket a szövegben!

Mások helyesírási hibáit könnyebb észrevenni. Miért nem ezzel kezdjük és folytatjuk a sajáttal? Hibás szövegek helyesbítettő másolásával gyorsabban célt érünk mint nélküle. A lebonylítás módozatai pedig fokozatosak legyenek. Bárcsak olyan könnyen menne ez, medítálunk sokszor a nyelvtankönyv fölött.

4 p	

2. Mód- vagy állapothatározó? Írd a megfelelő betűt a szintagmák elé! (M: mód, Á: állapot)

biztatólag szólt	hangosan szól
meztláb járkál	sérülten vállalta
mosatlanul hevernek	üresen mennek

6 p	

3. Ok- vagy célhatározó? Írd a megfelelő betűt a szintagmák elé! (O: ok, C: cél)

tanulni jöttek	tejért küldte
könnyes az örömtől	mozijegyért álltunk sorba
olajhiány miatt ment tönkre	elfáradtak a gyaloglástól

6 p	

4. A pontok helyére írd a nyelvileg helyes megoldás betűjelét!

Könyv, füzet és toll _____ az asztalon.

A van **B** vannak

A hivatalos levelet időben _____

A kézbesítették **B** kikézbesítették

Nem tudom, _____ Béla a túrára.

A eljött-e volna **B** eljött volna-e

Figyeljünk mindarra, _____ elmondtunk!

A amit **B** amiket

Az ítélet/et _____ .

A felolvasásra került **B** felolvasták

5 p	

5. Egész kis állatkert kitelne a magyar szólásokban előforduló állatokból. Írd a pontok helyére a megfelelőket!

a) _____ mondja _____ nek, nagyfejű.

b) Annyi esze sincs, mint egy _____ nak.

c) Lerázza magáról, mint _____ a vizet.

d) Egy _____ nem csinál nyarat.

e) Bámul, mint _____ az új kapura.

f) Várja, hogy a sült _____ a szájába repüljön.

7 p	

6. Melyik szófajra utalnak a következő meghatározások?

Névszókat helyettesítenek: _____ Fokozhatók: _____

Mondatokat kötnek össze: _____ Igei és főnévi tulajdonságai vannak : _____

4 p	

7. Helyesírási totó Írd be a helyesen írt alak betűjelét a táblázatba!

	A	B	C	A helyes alak betűje
1.	Kossúth	Kossuth	Kosuth	
2.	follyék	fojjon	folyjon	
3.	órákor	órakkor	orakkor	
4.	Battyhány	Batyhány	Batthyány	
5.	lőjj	lőjj	lőj	
6.	pulover	pullóver	pulóver	
7.	szivatyú	szivattyú	szivattyu	
8.	ujnyi	újjnyi	ujjnyi	
9.	holt-tiszai	Holt-Tiszai	Holt-tiszai	
10.	lehullnak	lehúlnak	lehúllnak	
11.	hallatszón	hallatsszon	halatszón	
12.	súlytsa	sújtsa	sujtsa	
13.	táborhegyi úti	Táborhegyi-úti	Táborhegyi úti	
14.	kielégítettlen	kielégitetlen	kielégítetlen	

7 p	

8. Személynevek verscímeiben

Ha a kipontozott helyekre beírt keresztnevek első betűit megfelelő sorrendben összeolvasod, egy női nevet kapsz.

Tamási Áron: _____ a rengetegben

Arany János: _____ és Ibolya

Juhász Gyula: _____ örök

Janus Pannonius: _____ királyhoz

Petőfi Sándor: _____ öcsémhez

A női név: _____

6 p	

9. Kezdődjön a válasz a „kan” betűcsoporttal! pl. Tavasszal nyíló, sárga virágú erdei növény: *kankalin*

a) a ló irányításához használt lószerszám _____

b) macska hímje _____

c) gyújtózsínór _____

d) királyi iratokat szerkesztő, magas rangú udvari tisztviselő _____

4 p	

10. Színes

Melyik szín illik az alábbi szavak elé, illetve mögé?

a) -cinege, -here, -róka, -szakáll _____

b) -begy, -kereszt, -fenyő, -hagyma _____

c) csokoládé-, néger-, gesztenye- _____

d) -rigó, -réz, -répa, -barack _____

e) -hal, -borjú, -málinkó, -hőrcsög, -fácán _____

5 p	

11. Helyhiány

Melyik magyar város neve hiányzik a szóból?

a) ko_____soltvas

b) csala_____é

c) t_____epel

d) kot_____rtó

4 p	

12. Közös nevező

Mi a közös keresztnéve az íróknak?

- a) Reviczky, Krúdy, Illyés _____
- b) Háy, Pilinszky, Arany _____
- c) Hunyady, Kányádi, Bródy, Weöres _____
- d) Karinthy, Juhász, Kazinczy, Kölcsey _____
- e) Vörösmarty, Babits, Csokonai Vitéz, Tompa _____
- f) Amadé, Arany, Nagy, Németh _____

6 p	

13. Az alábbi történet mely szavaira illenek a következő szóelem meghatározások?

Egy görbe fa odvában honolt méhrajhoz nem férhetvén a medve, kíváncsian szemlélte alulról szorgalmát.

- *Együgyűek! – szolt végre az irigység belőle -, hogy nem unjátok oly apró cseppekben gyűjtögetni azt a kis mézeteket: nekem ugyan nem volna béketűrésem hozzá.*
- *Azért is nyalogatja éhén uraságod télen a talpát addig, míg mi kényünkre élünk nyári kereseteinkkel.*

Aki nem munkál, ne is egyék az!

(Fáy András: A méhek és a medve)

Szótő + E/3. birtokos személyjel + -ban határozórag _____

Szótő+ igeképző + határozói igenév képzője _____

Szótő + T/2. birtokos személyjel + tárgyrag _____

Szótő + igeképző + főnévi igenév képzője _____

Szótő+ szótő + névszóképző + E/1. birtokos személyjel _____

Szótő + névszóképző + T/1. birtokos személyjel birtoktöbbsesítő jellel + -vel hasonult alakja _____

6 p	